

מהפכה בשיטת הדיווח של יהלומנים למס הכנסה שינוי שיטת הדיווח למס הכנסה על ידי יהלומנים מתן אפשרות לגילוי מרצון בענף היהלומנים מאת: גלעד ברון, עו"ד וסיימון יניב, עו"ד ורו"ח

לענף היהלומנים מאפיינים מיוחדים אשר דורשים התייחסות מיוחדת. כך לדוגמא, כתוצאה משיטת דיווח למס הכנסה, אשר הייתה נהוגה לאורך שנים ומסיבות אחרות, נוצרו קשיים חוזרים בכל הנוגע לשווי והערכת המלאי, מצב דברים שחזר ויצר קושי בכל הנוגע להתנהלות מול רשויות המס.

בימים אלו פורסמו עקרונות של ההסכמות אליהן הגיעו נציגי הבורסה ליהלומנים מול רשות המיסים, בכל הנוגע לשיטת הדיווח של יהלומנים למס הכנסה. עד כה, יהלומנים דיווחו לפי הסדר שהיה קיים בין מס הכנסה לבורסה ליהלומנים, דיווח על בסיס מס מחזור ולא דיווח המתבסס על כללי החשבונאות המקובלים, בעיקר כתוצאה מקשיים נטענים בכל הנוגע להערכת שווי מלאי.

על רקע הגברת המאבק של רשות המיסים בישראל בהון הלא מדווח, מאפשרת רשות המיסים בישראל לנישומים שלא דיווחו כנדרש על כלל הכנסותיהם והונם לפנות אליה בהליך של "גילוי מרצון" על מנת להסדיר את תשלום המס במישור האזרחי ובכך לזכות בחסינות פלילית מלאה בקשר עם עבירות המס שבוצעו על ידם ולהימנע מהליכים פליליים. הנוהל יפקע, בסוף השנה 31.12.2016.

ואולם, בניגוד לכלל הנישומים, עד כה, היהלומנים, לא זכו לאותו יחס ככלל הנישומים בפרט בהתייחס לשיעורי המס שיחולו על קרן ההון. הם אמנם הוזמנו ככולם לנצל את יתרונות ההליך, אך שיעורי המס שהוצעו להם כחלק מההליך, היו גבוהים לאין שיעור משאר תיקי הגילוי מרצון, וזאת חרף העובדה שאין כל סיבה המצדיקה את הפלייתם לרעה.

במסגרת ההבנות אליהן הגיעו נציג הבורסה ומס הכנסה – החל משנת המס 2018, יעברו כל היהלומנים לדווח על פי עקרונות חשבונאיים מקובלים, כולל בכל הנוגע לשיטת ניהול ורישום מלאי היהלומים, והגשת מאזנים מבוקרים וללא ההסתייגויות שהיו מקובלות עד כה בענף. האמור מהווה מהפכה של ממש, בתחום, וידרוש מכל היהלומים, לפעול לשינוי שיטת הדיווח, כולל ספירות וניהול מלאי מדויקות, אשר יכלול גם התייחסות שונה לפי גודל האבן, לרבות בכל מה שנוגע לדרישה לירידות ערך.

בכדי להסדיר את המעבר, בין שיטת הדיווח הקיימת היום לבין שיטת הדיווח החדשה, ככל שקיימים הפרשי מלאי, יאלצו היהלומנים גם לפעול להגשת בקשות לגילוי מרצון. נכון למועד זה, המועד להגשת בקשות לגילוי מרצון הינו רק עד סוף השנה, ומשכך, למעט אלו שבטוחים ללא יוצא מהכלל, שאין להם הפרשי מלאי ואו אי התאמות ביחס ליתרת הספקים ו/או יתרת הלקוחות בספרים, לפתוח בקשות אנונימיות לגילוי מרצון, כבר עתה וללא דיחוי, בקשות, אשר תמיד ניתן יהיה למשוך, ככל שבהמשך יתברר שאין צורך בהן.

ביום 7.9.2014 פרסמה רשות המסים בישראל (להלן: "הרשות"), נוהל מעודכן בנוגע להליך גילוי מרצון (להלן: "הנוהל") ובמקביל פרסמה הוראת שעה (להלן: "הוראת השעה") לנוהל במסגרתו רשות המסים בישראל מבקשת לעודד את תושבי המדינה ובכלל לפנות מיוזמתם ולהצהיר על הון שלא דווח על ידם כנדרש. הנוהל והוראת השעה יצרו אפשרות לדווח על הון שלא הוצהר בעבר ועל ההכנסה בגינו שלא דווחה, להסדיר את חבות המס וליהנות מחסינות ומהתחייבות לאי נקיטת הליכים פליליים נגד מי שיבצע גילוי מרצון ויעמוד בתנאי הנוהל.

הוראת השעה, אשר תחולתה הייתה במקור עד ליום 7.9.2015 ולאחר מכן הוארכה פעמיים עד ליום 31.12.2016, מאפשרת לפנות בצורה אנונימית לפקיד השומה, ולהגיע לסיכום והבנות עם פקיד השומה לעניין חבות המס, כל זאת שפרטי הנישום עדיין לא נחשפים בפני פקיד השומה וזאת עד להגעה להסדר והסכמה בעניין. רק כשהצדדים מגעים להבנות ולאחר שמתקבלת הסכמת הלקוח להסדר המוצע, נחשפים בפני פקיד השומה פרטי הנישום.

על פי העקרונות שנקבעו בין נציגי הבורסה ליהלומים לבין נציגי רשות המסים יתאפשר ליהלומנים להסדיר את הדיווחים מטעמם ליום 31.12.2016, במסגרת הגשת בקשה לגילוי מרצון שתוגש עד ליום 31.12.2016 (נכון למועד זה לא פורסמה הארכה לנוהל) וזאת במסגרת הוראת שעה לנוהל גילוי מרצון אנונימי, כפי שחל כאמור עד כה גם בענפים אחרים.

הסדרת הדיווחים באמצעות פניה לגילוי מרצון לפי הוראת השעה תאפשר ליהלומנים להסדיר את מלאי היהלומים שלא נרשם בספרי החשבונות המנוהלים על ידם עד ליום 31.12.2016 ובין היתר להסדיר את הרישומים בספרים ביחס ליתרת ספקים ולקוחות ובכך יתאפשר להם לעשות שימוש

באותו מלאי ללא כל מגבלה או קושי אולם במקביל יהיה עליהם לנהל מעקב ורישום מסודר של אותו מלאי ובכלל בדומה לדרישות החלות על עוסקים בתחומים אחרים.

במסגרת זו, רוח ההבנות בין הרשות לבורסה הינו, שהליך הגילוי מרצון, קרי ההון המוסדר, יקבע על ידי השוואה בין שני מאזנים, האחד האחרון שנערך על בסיס שיטת הדיווח עד כה (מאזן 2015), אל מול המאזן החדש שיערך ליום 31.12.2016 שבמסגרתו היהלומן יקבע את העלות של האבנים הקיימות במלאי נכון למועד זה. שווי היהלומנים המדווח ירשם במאזן כמחיר העלות של המלאי וככל שיש פער בין השווי האמור לשווי שהוצהר עד כה, יש צורך להסדירו בגילוי מרצון. יש לציין, שבמסגרת ההבנות, לא ניתן יהיה לטעון לירידת ערך או הפסד במכירת המלאי שהוסדר במסגרת גילוי מרצון.

נראה שלא עומדת בפני היהלומנים הברירה, ויהיה עליהם להסדיר הדיווחים במסגרת הליך הגילוי מרצון, במיוחד לאור שינויי החקיקה הצפויים להיכנס לתוקף החל משנת 2018 בכל הנוגע לשיטת ניהול המלאי על ידי יהלומנים, ולאור הקשחת הדרישות וההסברים מצד הבנקים לפעולות הנעשות במסגרת חשבונות הבנק המנוהלים על ידם, בין היתר בשל הקשחת ההנחיות מצד הרגולטור בכל הקשור לאכיפת ההוראות והצווים שחלים על הבנקים לפי חוק איסור הלבנת הון וה-FATCA.

אין ספק שמדובר בהזדמנות של ממש, שמביאה לתוצאה מצוינת, במסגרתה ציבור היהלומנים יסדירו את ההון הלא מדווח ואת הרישומים בספרי העסק, דבר שמסיר מהם את המועקה והחשש לחשיפה וסנקציות פליליות, כל זאת כנגד תשלום מס בשיעור נמוך, דבר הפותח אפשרות לעשות שימוש בכספים, כפי שהם מוצאים לנכון.

מצב הדברים מקבל משנה תוקף בהתחשב בשינוי החקיקה, שקבע שעבירות מס מעל סכום שנקבע בחוק (אשר אינו מהותי באופן יחסי), יהווה עבירות מקור על פי חוק איסור הלבנת הון, בניגוד למצב עד כה, בו עבירות מס אלו, לא יכלו ליצור עבירות הלבנת הון. המשמעות הינה, שאדם, שלא יפעל על פי נוהל הגילוי מרצון, אך מנגד ימשיך לבצע פעולות ברכוש, כולל אחזקתו ו/או העברתו לחשבונות אחרים, עלול למצוא עצמו, נאשם גם בעבירת הלבנת הון, אשר הענישה לצידה חמורה ואם לא די בכך, מאפשרת לתביעה לדרוש חילוט של רכוש בהיקף ובשווי העבירות.

לפרטים נוספים ניתן לפנות לעו"ד גלעד ברון ו/או עו"ד ורו"ח סיימון יניב

משרד ברון ושות' עורכי דין

למען הסדר הטוב יובהר כי אין לראות באמור כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי, מטרתו הינה אינפורמטיבית בלבד ויש לבחון כל מקרה ומקרה לגופו.